

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ПРЕМЬЕР-МИНИСТРІНІҢ
ОРЫНБАСАРЫ

ЗАМЕСТИТЕЛЬ
ПРЕМЬЕР-МИНИСТРА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Нұр-Сұлтан қ., Үкімет үйі

010000, город Нур-Султан, Дом Правительства

№ _____

Қазақстан Республикасы
Парламенті Мәжілісінің
депутаттарына

2021 жылғы 30 желтоқсандағы
№ ДЗ-353 хатына

Құрметті депутаттар!

Мәжілісте және жергілікті мәслихаттарда депутаттық мандаттарды бөлу кезінде әйелдерге, жастарға және ерекше қажеттіліктері бар адамдарға квота енгізу бойынша қаралып жатқан заң жобасына қатысты Сіздің депутаттық сауалыңызды қарап, қосымшаға сәйкес тиісті ақпаратты жолдаймыз.

Сонымен қатар, Сіздердің ұлттық компаниялар мен мемлекеттік органдарда және мемлекеттік кәсіпорындарда мүгедектігі бар адамдарға арналған квотаны енгізу туралы ұсыныстарыңыз Үкімет жанындағы Мүгедектердің құқықтарын іске асыру, олардың тыныс-тіршілігі мен қоғамға етене араласуы үшін тең мүмкіндіктер жасау мәселелері жөніндегі Үйлестіру кеңесінде қарастырылатын болады.

Нәтижесі бойынша депутаттық корпусы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі қосымша хабардар етеді.

Қосымша: 13 парақта.

Е. Тоғжанов

Орынд.Имақова Ж.Д. тел.750037

Мемлекеттік органдардағы (министрліктер, ведомстволар және ЖАО бөлінісінде) және квазимемлекеттік кәсіпорындардағы ұлттық компаниялар мен олардың еншілес құрылымдары бөлінісінде жастардың, мүмкіндіктері шектеулі азаматтардың және әйелдердің саны мен үлес салмағы туралы.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің ақпараты бойынша қазіргі уақытта елдегі мемлекеттік қызметшілердің нақты саны **88 409** адамды құрайды, оның ішінде **49 031** адам, яғни **55,5%-ы** әйелдер. Сондай-ақ, мемлекеттік қызметте басшылық лауазымдарды атқаратын әйелдердің саны **39,8%-ы** (9 531 адам) құрайды. Бұл ретте, мемлекеттік қызметте басшылық лауазымдарды атқаратындардың жалпы саны - **23961** адам. Жергілікті мемлекеттік органдарда әйелдер саны **51,9%-ды** (21 744 адам) құрайды.

2021 жылы 29 жасқа дейінгі (қоса алғанда) мемлекеттік қызметшілердің саны **19 107** адам, яғни жастардың **21,6%-ын** құрады. Оның ішінде орталық мемлекеттік органдарда **10 223** адам, жергілікті атқарушы органдарда **8884** адам еңбек етеді.

2021 жылдың қорытындысы бойынша **1752** жас адам мемлекеттік қызметте әртүрлі басшылық лауазымдарды атқарады. Орталық мемлекеттік органдарда - **667** адам, жергілікті атқарушы органдарда - **1085** адам.

2021 жылдың қорытындысы 29 жасқа дейінгі (қоса алғанда) Қазақстан Республикасы Парламенті депутаттарының өкілдігі **1** адамды (Мәжіліс) құрады, сондай-ақ 29 жасқа дейінгі (қоса алғанда) Қазақстан Республикасы мәслихаттары депутаттарының саны **264** жас адамды құрады, оның ішінде ерлер - **180**, әйелдер - **84**.

«Халықты жұмыспен қамту туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес мемлекет халықты жұмыспен қамтуға жәрдемдесу шараларын кәсіп пен жұмыс түрін таңдау еркіндігіне, кемсітушіліктің кез келген нысандарынан қорғауға және кәсіп пен жұмыс алу мүмкіндіктерінің теңдігіне, жұмыспен қамту мен еңбек жағдайларын таңдауға, жұмыссыздықтан әлеуметтік қорғауға негізделген шараларды қамтамасыз етеді.

ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің мәліметтеріне сәйкес 2022 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Қазақстанда **702 мың мүгедектігі бар адам** (бұдан әрі – МА) тұрады немесе халықтың жалпы санының 3,7%-ы құрайды, **419 мың еңбекке қабілетті жастағы мүгедектігі бар адамның** 104 мыңы немесе 24,8%-ы жұмыспен қамтылған.

МА-ның инклюзиясын ұлғайту мақсатында мемлекеттік қызметте және квазимемлекеттік секторда олардың жұмысқа орналасуына мониторинг жүргізілді.

Халықты жұмыспен қамту жөніндегі іс-шаралар шеңберінде мүгедек адамдарға ерекше көңіл бөлінеді.

2021 жылы МА жұмыспен қамтуды қамтамасыз ету Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған «Еңбек» Мемлекеттік бағдарламасы (бұдан әрі – «Еңбек» Мемлекеттік бағдарламасы) арқылы жүзеге асырылды.

2021 жылдың қорытындысы бойынша «Еңбек» Мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде 18,9 мың МА қамтылды, барлығы 18,5 мың жұмысқа орналастырылды,

оның ішінде тұрақты жұмыс орындарына – 9,3 мың, уақытша жұмыс орындарына – 8,6 мың (әлеуметтік жұмыс орындары, жастар практикасы, қоғамдық жұмыстар).

Анықтама: 3,6 мың МА субсидияланатын жұмыс орындарына жұмысқа орналастырылды; 536 МА қысқа мерзімді кәсіптік оқумен қамтылды; 627 МА «Бастау бизнес» бойынша оқуды аяқтады, оның ішінде 325 адам грант, 46 адам микрокредит алды; 1,6 мың МА өз ісін дамыту үшін микрокредиттер мен гранттар алды.

Сондай-ақ, мүгедек адамдарды жұмысқа орналастыру үшін жұмыс орындарына арнайы квота көзделген (ауыр жұмыстарды, еңбек жағдайлары зиянды, қауіпті жұмыстардағы жұмыс орындарын есептемегенде, жұмыс орындары санының 2-ден 4 пайызға дейін). Мәселен, 2021 жылы квота шеңберінде 4,7 мың МА жұмысқа орналастырылды және арнайы жұмыс орнын жабдықтауға байланысты жұмыс берушілердің шығындарын субсидиялау үшін 90 МА жұмысқа орналастырылды.

Мүгедектерді жұмысқа орналастыру бойынша белгіленген квоталардың орындалуын бақылау күшейтіледі, бүгінде кәсіпорындардың тек 36%-ы ғана заңнама талаптарының сақталуын қамтамасыз етті.

Жұмыспен қамтуға жәрдемдесу шаралары 2022 жылы Кәсіпкерлікті дамыту жөніндегі 2021-2025 жылдарға арналған ұлттық жоба шеңберінде көрсетілетін болады.

«Nur Otan» партиясының жаңа бағдарламасын іске асыру жөніндегі жол картасы аясында барлық өңірлерде «Теп Қоғам» әлеуметтік қолдау және жұмысқа орналастыру орталықтары ашылды.

Жобаның мақсаты - әлеуметтік қамсыздандыру мәселелері бойынша ақпараттандыру және кеңес беру, сондай-ақ тиімді жұмысқа орналастыру және жұмыспен қамту саласындағы әлеуетті арттыру мақсатында мүгедек адамдарға қолдау көрсету болып табылады.

Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің ақпараты бойынша 2021 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша мемлекеттік қызметте **724 МА** жұмыс істейді, бұл 2020 жылғы деңгейден 12,2%-ға немесе 79 адамға (2021 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша 645 МА) және 2019 жылғы деңгейден 67%-ға немесе 291 адамға (2020 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша 433 МА) жоғары.

Анықтама ретінде: 724 мүгедектігі бар мемлекеттік қызметшінің 449-ы орталық органдар деңгейінде және 275-і өңірлік деңгейде республиканың 17 жергілікті атқарушы органында жұмыс істейді.

«Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ ақпараты бойынша 2022 жылғы 19 қаңтардағы жағдай бойынша ұлттық компанияларда 29 жасқа дейінгі 58 535 жастар немесе 19,5%, 74 992 әйелдер немесе 35,7%, 2912 мүмкіндігі шектеулі адамдар немесе 0,80% жұмыс істейді.

Бұдан басқа, 2020 жылы Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» және «Саяси партиялар туралы» заңдарына түзетулер қабылданғанын атап өту қажет, оларға сәйкес партиялық тізімдер әйелдер мен жастар өкілдігінің кемінде 30%-ын ескере отырып қалыптастырылады.

Сонымен қатар, Қазақстан Республикасының Президенті Қ.К. Тоқаевтың 2020 жылғы 22 қазандағы Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Ұлттық қоғамдық сенім кеңесінің төртінші отырысының қорытындысы бойынша берген тапсырмасына сәйкес мүдделі мемлекеттік органдар мен «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ мемлекет қатысатын компаниялардың басшы органдарындағы әйелдер үлесін 30%-ға дейін кезең-кезеңімен арттыру жөнінде ұсыныстар әзірледі.

Сондай-ақ, Үкімет Президенттік жастар кадр резервінен мамандарды мемлекеттік қызметке және ұлттық компанияларға шақыру бойынша жұмысты жандандырды.

Қазіргі уақытта 350 резервшінің 199-ы жұмысқа орналастырылды (2020 жылғы 300 резервшінің 193-і, 2021 жылғы 50 резервшінің 6-ы), оның ішінде орталық мемлекеттік органдарға - 95 резервші, жергілікті атқарушы органдарға - 38, ұлттық компанияларға - 34, өзге де және жеке ұйымдарға - 32 резервші кіреді. Оның ішінде саяси лауазымдарға 19 резервші, «А» корпусының лауазымдарына - 6, Парламент Мәжілісінің депутаттары болып 2 резервші, облыстық мәслихаттың депутаты болып - 1 резервші тағайындалды.

Ең алдымен жастар мен мүгедектігі бар адамдар, сондай-ақ әйелдер үшін (депутаттар квотасына ұқсас) - ұлттық компаниялар, министрліктер, басқа да мемлекеттік органдар мен мемлекеттік кәсіпорындар қызметкерлері арасында квотаны енгізу мәселесі бойынша.

Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік қызмет туралы» Заңына сәйкес мемлекеттік қызметке іріктеу конкурстық рәсімдер негізінде жүзеге асырылады. Мүмкіндігі шектеулі адамдарды, жастар мен әйелдерді жұмысқа орналастыруға кедергілер жоқ.

Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 23-бабына сәйкес жұмысқа қабылдау кезінде жұмыс беруші біліктілігіне, дағдыларына, жұмыс тәжірибесіне, еңбектің күрделілігіне, орындалған жұмыстың саны мен сапасына сәйкес үміткерді дербес таңдай алады.

Қазіргі уақытта 2021-2025 жылдарға арналған кәсіпкерлікті дамыту жөніндегі ұлттық жоба шеңберінде әлеуметтік осал топтар қатарынан халықты жұмыспен қамтуға жәрдемдесу қамтамасыз етіледі. Аталған жоба шеңберінде жұмысқа орналасуға үміткерлердің тең құқықтары мен тең мүмкіндіктері бар.

Сондай-ақ, қолданыстағы заңнамаға сәйкес жастар, мүгедектігі бар адамдар, әйелдер үшін мемлекеттік қызметке, ұлттық компаниялар мен мемлекеттік кәсіпорындарға жұмысқа қабылдау кезінде шектеу жоқ. Осылайша, мемлекет тарапынан жұмысқа қабылдау кезінде де, сондай-ақ жұмыспен қамтуға жәрдемдесудің мемлекеттік шараларына қатысу үшін де азаматтарға тең мүмкіндік берілген.

Әділет министрлігі Мемлекет басшысының 2021 жылғы 1 қыркүйектегі «Халық бірлігі және жүйелі реформалар - ел өркендеуінің берік негізі» атты Қазақстан халқына Жолдауын іске асыру жөніндегі Жалпыұлттық іс-шаралар жоспарының 80-тармағын орындау шеңберінде 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 659 Жарлығымен бекітілген «Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Конституциялық заң жобасын және «Саяси партиялар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгеріс енгізу туралы» Заң жобасын әзірледі.

Бағытталған өзгерістер:

- әйелдер мен жиырма тоғыз жасқа толмаған адамдардан басқа, сондай-ақ мүгедек адамдар үшін Парламент Мәжілісінің депутаттығына кандидаттардың партиялық тізіміне 30% квота енгізу;

- әйелдерден, жиырма тоғыз жасқа толмаған адамдардан және (немесе) мүгедек адамдардан басқа мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізіміне 30% квота енгізу;

– мүгедек-кандидаттардың партиялық тізімдерді тіркеу үшін қажетті құжаттарға Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі белгілеген нысан бойынша мүгедектігі туралы анықтаманы қосымша ұсынуы;

- депутаттық мандаттарды бөлу кезінде көрсетілген квоталарды міндетті түрде есепке алу.

Заң жобасы Қазақстан Республикасы Мәжілісінің қарауында жатыр.

Әлемнің үздік технологиялық компанияларында жұмыс істейтін талантты жастарды Қазақстанға қайтару бағдарламасын іске қосу мәселесі бойынша.

Білім және ғылым министрлігі білім мен ғылымды дамытудың 2009-2020 жылдарға арналған Мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде республикалық бюджет және жоғары оқу орындарының бюджеттен тыс қаражаты есебінен шетелден ғалымдарды тарту бойынша жұмыс жүргізді. 2019 жылы оқытушылық қызметке 270 шетелдік маман тартылды. 11 жыл ішінде барлығы 11 303 шетелдік маман тартылды.

Жүргізілген талдау 2010 жылдан бастап Қазақстанға шетелдік ғылыми ұйымдарда жұмыс істейтін 90 неғұрлым табысты отандастар шақырылғанын көрсетті. Республиканың жоғары оқу орындары мен ғылыми институттарда 33 ғалым жұмыс істеуге қалды, оның ішінде «Назарбаев Университеті» ААҚ-да - 23 маман, қалған 10 ғалым еліміздің басқа да жоғары оқу орындары мен ғылыми ұйымдарында жұмыс істейді.

Қажетті әлеуметтік жағдайлар әлемдік стандарттар деңгейінде «Назарбаев Университеті» ААҚ-да құрылады. Бұл халықаралық тәжірибені ескере отырып әзірленген бәсекеге қабілетті жалақы және әлеуметтік пакет (сатып алу құқығынсыз қызметтік жиһаздалған тұрғын үй, 56 күнтізбелік күнге төленетін еңбек демалысы, екі жаққа да авиабилеттер ұсыну, жұбайының жұмысқа орналасуына қолдау көрсету).

Білім және ғылым министрлігі «Цифрландыру, инновациялар және ғылым есебінен технологиялық серпілісц ұлттық жобасы шеңберінде жетекші жоғары оқу орындарында, ҒЗИ-да және халықаралық ұйымдарда жұмыс тәжірибесі бар жақын және алыс шетелден дарынды қазақстандық ғалымдарды тарту жөніндегі бағдарламаны әзірлеу туралы мәселені пысықтады. Ұлттық жобаны іске асыру ғалымдар мен зерттеушілердің санын 1,5 есеге (34 мың адамға дейін) арттыруға, ҒЗИ сапасын арттыруға мүмкіндік береді деп болжануда; ҒЗИ жабдықтарын жаңартуды қамтамасыз ету, индекстелетін халықаралық ғылыми журналдарда қазақстандық ғалымдардың жарияланымдарын, сондай-ақ Scimado рейтингінде қазақстандық ҒЗИ мен ЖОО-лардың санын 2500-ге дейін ұлғайту.

Сыртқы істер министрлігі шетелде тұратын қазақ диаспораларымен тиісті жұмыс жүргізді. Атап айтқанда, Аустрия, АҚШ, Әзербайжан, Германия, Канада, Испания, Италия, Катар, Қытай, Малайзия, Норвегия, Біріккен Араб Әмірліктері, Оман, Румыния, Сингапур, Түркия, Украина, Франция, Чехия және Жапония компанияларында жұмыс істейтін Қазақстанның 40 жас азаматының тізімі қалыптастырылды.

Аталған тізімдегі жастар Қазақстанда жүзеге асырылатын арнайы жобаларға қатысуға ниет білдірді.

«Халықаралық бағдарламалар орталығы» АҚ-ның шет елдердегі (АҚШ, Ұлыбритания) өкілдерімен, қазақстандықтардың шетелдік студенттік

қоғамдастықтарымен (QazAlliance - бүкіл әлем бойынша, KSAC - Қытайдағы қазақстандық студенттер қауымдастығы) және «Болашақ» халықаралық стипендиясы бойынша білім алып жатқан студенттермен байланыс тұрақты негізде жүргізіледі.

Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі 2021 жылы гранттық қаржыландыру шеңберінде шетелде тұратын және жұмыс істейтін қазақстандық жастар арасында ұлттық сана мен патриотизмді қалыптастыру мақсатында «Шетелде тұратын және оқитын қазақстандық жастарды шоғырландыру» жобасын іске асырды.

Жоба шеңберінде шетелде тұратын және жұмыс істейтін жастармен тұрақты байланыс тетіктерін орнату мақсатында олардың тізімдері, сондай-ақ олардан амбассадорлар пулы қалыптастырылды.

Шетелде тұратын және оқитын қазақстандық жастар өзі оқып жатқан елдерде Қазақстанның тарихын, мәдениетін, дәстүрлері мен құндылықтарын ілгерілетуге тартылды. Осы жобаны іске асыру ағымдағы жылы жалғасатын болады.

Үкімет этникалық бірегейлікті қолдау, сақтау, шетелдегі отандастарымыздың тілі мен мәдениетін жаңғырту мәселелері бойынша бірқатар жүйелі жұмыстарды жүзеге асыруда. Мәдени-гуманитарлық, құқықтық, ұйымдастырушылық шаралар кешені қабылданды.

Атап айтқанда, 12 елде (Түркия, Ресей, АҚШ, Ұлыбритания, Бельгия, Германия, Франция, Иран, Қырғызстан, Украина, Моңғолия, Беларусь) 31 онлайн-сынып ашылды, Өзбекстанда қазақтардың Кіші құрылтайы ұйымдастырылды, Ресей Федерациясында, Өзбекстан, Түркия, Германия және Украина Республикаларында «Абай Үйі» 5 қазақ мәдени-іскерлік Үйі құрылды.

Сондай-ақ, шетелде тұратын және оқитын 2 мыңнан астам қазақстандық жастармен Қазақстанның тарихын, мәдениетін, дәстүрлері мен құндылықтарын ілгерілету бойынша ақпараттық-түсіндіру жұмыстары жүргізілді.

Приложение 1

О количестве и удельном весе молодёжи, граждан с ограниченными возможностями и женщин в госорганах (в разрезе министерств, ведомств и МИО) и на квазигоспредприятиях в разрезе национальных компаний и их дочерних структур.

По информации Агентства Республики Казахстан по делам государственной службы, в настоящее время фактическая численность государственных служащих в стране составляет **88 409 человек**, из них **49 031 человек**, то есть **55,5%** женщин. При этом количество женщин, занимающих руководящие должности на государственной службе, составляет **39,8%** (9 531 человек), общее количество занимающих руководящие должности на государственной службе составляет - **23961 человек**. В местных государственных органах количество женщин составляет **51,9%** (21 744 человек).

В 2021 году количество государственных служащих в возрасте до 29 лет (включительно) составило **19 107**, то есть **21,6%** молодёжи. Из них, в центральных государственных органах трудятся – **10 223** человек, и в местных исполнительных органах – **8884** человек.

На конец 2021 года **1752** молодых людей занимают на государственной службе различные руководящие должности. В центральных государственных органах – **667** человек, в местных исполнительных органах – **1085 человек**.

По итогам 2021 года представленность депутатов Парламента Республики Казахстан до 29 лет (включительно) составляет - **1** человек (Мажилис), также количество депутатов маслихатов Республики Казахстан до 29 лет (включительно) составило **264** молодых людей, из них мужчины – **180**, женщины - **84**.

В соответствии с Законом Республики Казахстан «О занятости населения» государство обеспечивает меры содействия занятости населения, основанные на свободе выбора рода занятий и работы, защите от любых форм дискриминации и равенстве возможностей в получении профессии и работы, выборе условий занятости и труда, социальной защите от безработицы.

Согласно информации Министерства труда и социальной защиты РК, по состоянию на 1 января 2022 года в Казахстане проживает **702 тыс. лиц с инвалидностью** или **3,7%** от общей численности населения, **419 тыс. трудоспособного возраста**, **104 тыс. лиц с инвалидностью** (далее – ЛСИ) или **24,8 %** заняты.

С целью увеличения инклюзии ЛСИ на государственной службе и квазигосударственном секторе проведен мониторинг их трудоустройства.

В рамках мероприятий по обеспечению занятости населения особое внимание уделяется лицам с инвалидностью.

Обеспечение занятости ЛСИ в 2021 году осуществлялось посредством Государственной программы развития продуктивной занятости и массового предпринимательства на 2017 – 2021 годы «Еңбек» (далее – Госпрограмма «Еңбек»).

Так по итогам 2021 года в рамках Госпрограммы «Еңбек» охвачено 18,9 тыс. ЛСИ, всего трудоустроено 18,5 тыс., из них на постоянные рабочие места – 9,3 тыс., на временные – 8,6 тыс. (социальные рабочие места, молодежная практика, общественные работы).

Справочно: 3,6 тыс. ЛСИ, трудоустроены на субсидируемые рабочие места; 536 ЛСИ охвачены краткосрочным профессиональным обучением; 627 ЛСИ завершили обучение по «Бастау бизнес», из которых получили гранты – 325 человек, микрокредиты – 46 человека; 1,6 тыс. ЛСИ получили микрокредиты и гранты для развития собственного дела.

Также предусмотрена специальная квота рабочих мест для трудоустройства лиц с инвалидностью (от 2-х до 4-х процентов от численности рабочих мест без учета рабочих мест на тяжелых работах, работах с вредными, опасными условиями труда). Так, в 2021 году в рамках квоты трудоустроено 4,7 тыс. ЛСИ, субсидирования затрат работодателей, связанных с оснащением специального рабочего места трудоустроено 90 ЛСИ.

Будет усилен контроль за выполнением установленных квот по трудоустройству инвалидов, на сегодня только 36% предприятий обеспечили соблюдение требований законодательства.

Меры содействия занятости в 2022 году будут оказываться в рамках Национального проекта по развитию предпринимательства на 2021-2025 года.

В рамках Дорожной карты по реализации новой программы партии «Nur Otan» во всех регионах были открыты Центры социальной поддержки и трудоустройства «Тен Қоғам».

Целью проекта является – оказание поддержки лицам с инвалидностью с целью информирования и консультирования по вопросам социального обеспечения, а также повышения потенциала в области эффективного трудоустройства и занятости.

По информации Агентства Республики Казахстан по делам государственной службы, по состоянию 1 июля 2021 года на государственной службе работают **724 ЛСИ**, что выше уровня 2020 года на 12,2% или на 79 человек (на 1 января 2021 – 645 ЛСИ) и на 67% выше уровня 2019 года или на 291 человек (на 1 января 2020 года – 433 ЛСИ).

Справочно: из 724 государственных служащих 449 ЛСИ работают на уровне центральных органов и 275 на региональном уровне в 17 местных исполнительных органах республики.

По информации АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Казына» по состоянию на 19 января 2022 года в национальных компаниях работают 58 535 молодежи до 29 лет или 19,5%, 74 992 женщины или 35,7%, 2912 лиц с ограниченными возможностями или 0,80%.

Кроме того, в 2020 году приняты поправки в Законы Республики Казахстан «О выборах в Республике Казахстан» и «О политических партиях», согласно которым партийные списки формируются с учетом не менее 30% представительства женщин и молодежи.

Вместе с тем, в соответствии с поручением Президента Республики Казахстан К.К. Токаева, данного по итогам четвертого заседания Национального совета общественного доверия при Президенте Республики Казахстан 22 октября 2020 года, заинтересованными госорганами и АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Қазына» выработаны предложения по поэтапному повышению доли женщин до 30% в руководящих органах компаний с государственным участием.

Правительством также активизирована работа по приглашению специалистов из Президентского молодежного кадрового резерва на государственную службу и национальные компании.

В настоящее время из 350 резервистов трудоустроена 199 (193 из 300 резервистов 2020 года, 6 из 50 резервистов 2021 года), в том числе в центральные госорганы – 95 резервистов, местные исполнительные органы – 38, национальные компании – 34, иные и частные организации – 32. Из них на политические должности назначены 19 резервистов, должности корпуса «А» – 6, депутатами Мажилиса Парламента являются 2 резервиста, депутатом областного маслихата – 1.

По вопросу введения квоты, прежде всего для молодёжи и лиц с инвалидностью, а также женщин (аналогично квоте депутатов) – среди сотрудников национальных компаний, министерств, других государственных органов и госпредприятий.

Согласно Закону Республики Казахстан «О государственной службе», отбор на государственную службу осуществляется на основании конкурсных процедур. Препятствий в трудоустройстве людей с ограниченными возможностями, молодёжи и женщин не имеются.

В соответствии со статьей 23 Трудового кодекса Республики Казахстан, при приеме на работу работодатель самостоятелен в выборе претендента в соответствии с квалификацией, навыками, опытом работы, сложностью труда, количеством и качеством выполненной работы.

В настоящее время в рамках Национального проекта по развитию предпринимательства на 2021-2025 годы обеспечивается содействие занятости населения из числа социально-уязвимых групп. Претенденты на трудоустройство в рамках данного проекта имеют равные права и равные возможности.

Также согласно действующему законодательству отсутствуют ограничения при приеме на государственную службу, в национальные компании и госпредприятия для молодёжи, лиц с инвалидностью и женщин. Таким образом, государством предоставлены равные возможности граждан как при приеме на работу, так и для участия в государственных мерах содействия занятости.

Министерством юстиции в рамках исполнения пункта 80 Общенационального плана мероприятий по реализации Послания Главы государства народу Казахстана от 1 сентября 2021 года «Единство народа и системные реформы – прочная основа процветания страны», утвержденного Указом от 13 сентября 2021 года № 659 разработан проект Конституционного закона «О внесении изменений и дополнений в Конституционный закон Республики Казахстан «О выборах в Республике Казахстан» и проект Закона «О внесении изменения в Закон Республики Казахстан «О политических партиях».

Изменения направленные на:

- введение 30% квоты в партийном списке кандидатов в депутаты Мажилиса Парламента помимо женщин и лиц, не достигших двадцатидевятилетнего возраста, также для лиц с инвалидностью;

- введение 30% квоты в партийном списке кандидатов в депутаты маслихата помимо женщин, лиц, не достигших двадцатидевятилетнего возраста и (или) лиц с инвалидностью;

- представление кандидатами – лицами с инвалидностью, к документам необходимым для регистрации партийных списков, дополнительно справки об инвалидности по форме, установленной Министерством труда и социальной защиты населения;

- обязательный учет указанных квот при распределении депутатских мандатов.

Проект Закона находится на рассмотрении в Мажилисе Республики Казахстан.

По вопросу запуска программы возвращения в Казахстан талантливой молодежи, работающей в лучших технологических компаниях мира.

Министерством образования и науки в рамках Государственной программы развития образования и науки с 2009 по 2020 годы проведена работа по привлечению ученых из-за рубежа за счет средств республиканского бюджета и внебюджетных средств вузов. В 2019 году для преподавательской деятельности было привлечено 270 зарубежных специалистов. За 11 лет в общей сложности было привлечено 11 303 зарубежных специалиста.

Проведенный анализ показал, что с 2010 года в Казахстан были приглашены 90 наиболее успешных соотечественников, работающих в зарубежных научных организациях. В вузах республики и научных институтах остались работать 33 ученых, из них в ОАО «Назарбаев Университет» – 23 специалиста, остальные 10 ученых работают в других высших учебных заведениях и научных организациях страны.

Необходимые социальные условия на уровне мировых стандартов создаются в ОАО «Назарбаев Университет». Это конкурентоспособная заработная плата и социальный пакет, разработанный с учетом международного опыта (служебное меблированное жилье без права выкупа, оплачиваемый трудовой отпуск на 56 календарных дней, предоставление авиабилетов в обе стороны, поддержка в трудоустройстве супруга(и)).

Министерством образования и науки в рамках национального проекта «Технологический рывок за счет цифровизации, инноваций и науки» прорабатывался вопрос о разработке программы по привлечению талантливых ученых-казахстанцев из ближнего и дальнего зарубежья, имеющих опыт работы в ведущих вузах, НИИ и международных организациях. Предполагается, что реализация Национального проекта позволит увеличить численность ученых и исследователей в 1,5 раза (до 34 тыс человек); повысить качество НИИ; обеспечить обновление оборудования НИИ, увеличить до 2500 публикаций казахстанских ученых в индексируемых международных научных журналах, а также количество казахстанских НИИ и вузов в рейтинге Scimago.

Министерством иностранных дел на постоянной основе проводится соответствующая работа с казахскими диаспорами, проживающими за рубежом. Сформирован список из 40 молодых граждан Казахстана, работающих в компаниях Австрии, США, Азербайджана, Германии, Канады, Испании, Италии, Катара, Китая,

Малайзии, Норвегии, Объединенных Арабских Эмиратов, Оман, Румынии, Сингапура, Турции, Украины, Франции, Чехии и Японии.

Молодые люди из данного списка выразили желание в дальнейшем участвовать в специальных проектах, реализация которых предусмотрена в Казахстане.

На постоянной основе поддерживаются контакты с представителями АО «Центр международных программ» за рубежом (США, Великобритания), зарубежными студенческими сообществами казахстанцев (QazAlliance - по всему миру, KSAC – ассоциация казахстанских студентов в Китае) и студентами, обучающимися по международной стипендии «Болашак».

Министерством информации и общественного развития в рамках грантового финансирования в 2021 году реализован проект «Консолидация казахстанской молодежи, проживающей и обучающейся за рубежом» в целях формирования национального самосознания и патриотизма среди казахстанской молодежи, проживающей и работающей за рубежом.

В рамках проекта в целях установления механизмов устойчивой связи с молодежью, проживающей и работающей за рубежом, сформированы их списки, из которых сформирован пул амбассадоров.

Казахстанская молодежь, проживающая и обучающаяся за рубежом, была вовлечена в продвижение истории, культуры, традиций и ценностей Казахстана в тех странах, где она учится. Реализация данного проекта будет продолжена в текущем году.

Правительством осуществляется ряд системных работ по вопросам поддержки, сохранения этнической идентичности, модернизации языка и культуры соотечественников за рубежом. Принят комплекс культурно-гуманитарных, правовых, организационных мер.

В частности, в 12 странах (Турция, Россия, США, Великобритания, Бельгия, Германия, Франция, Иран, Кыргызстан, Украина, Монголия, Беларусь) открыты 31 онлайн-классов, организован Малый курултай казахов в Узбекистане, создано 5 казахских культурно-деловых домов «Abai Uii» в Российской Федерации, республиках Узбекистан, Турция, Германия и Украина.

Также проведена информационно-разъяснительная работа с более чем 2 тысячами казахстанских молодых людей, проживающих и обучающихся за рубежом, по продвижению истории, культуры, традиций и ценностей Казахстана.
